

Моніторинг №21
публікацій на тематику
“російські активи, санкції, конфіскації на відбудову економіки України”

11 вересня 2023 року

✚ ЄС частково профінансує створення у Гаазі офісу міжнародного Реєстру збитків України

Європейський Союз готовий брати участь у фінансуванні витрат на створення міжнародного Реєстру збитків та замовленні приміщень для цієї установи в Гаазі.

Про це у Ризі на неформальній зустрічі міністрів юстиції країн-членів Ради Європи, що відбулася за ініціативи Латвійського головування, сказав єврокомісар з питань юстиції Дідьє Рейндерс, повідомляє кореспондент Укрінформу.

«Разом із Радою Європи та іншими партнерами ми зобов'язалися забезпечити змістовні процеси із сплати репарацій за втрати, які [Росія](#) завдала народу України під час війни. У цьому сенсі, я щасливий оголосити, що ЄС братиме участь у покритті необхідних витрат для заснування Реєстру збитків, зокрема, у замовленні відповідних приміщень у Гаазі та у розвитку відповідної цифрової платформи», - наголосив єврокомісар. ЄС розглядає створення міжнародного Реєстру збитків як перший важливий крок до створення майбутнього міжнародного інструменту з виплати фінансових компенсацій для України. За його словами, ЄС продовжує розглядати можливість потенційної зміни та розширення статусу ЄС як учасника у

цьому Реєстрі збитків. Рейндерс окремо відзначив важливу роль Ради Європи у притягненні російського агресора до відповідальності за злочини в Україні та назвав «історичними» відповідні рішення саміту РЄ, що відбувся у Рейк'явіку у травні цього року. Такі рішення, на його переконання, продемонстрували єдність країн-членів Ради Європи у захисті ключових цінностей цієї організації. ЄС буде й надалі залишатися надійним партнером для Ради Європи у зміцненні відкритого та вільного світового правопорядку й боротиметься за це так довго, як це буде необхідним. Єврокомісар наголосив, що в рамках власних повноважень від початку російського вторгнення розглядає притягнення Росії до відповідальності за злочини в Україні «найвищим пріоритетом» власного мандату. ЄС вже зробив кілька рішучих кроків у цьому напрямку.

Зокрема, це стосується створення можливості для надійного накопичення, збереження та опрацювання доказів російських злочинів, скоєних в Україні. Над чим Єврокомісія працює разом із Євроюстом та з органами прокуратури країн-членів, які беруть участь у роботі так званої Спільної команди розслідувачів. Ці зусилля мають на меті створення Міжнародного центру з покарання за злочин агресії проти України (англ. - [ICPA](#)), що працюватиме разом із Міжнародним кримінальним судом. З огляду на безпрецедентний масштаб міжнародної підтримки України, ЄС докладає зусиль для координації всіх міжнародних ініціатив з притягнення Росії до відповідальності. З цією метою у березні цього року ЄС разом із Україною, МКС та урядом Данії заснували «Групу діалогу», до якої наразі увійшли більше 32-х країн, регіональних та міжнародних інституцій, включаючи Раду Європи. Третій напрямок у пріоритетах Єврокомісії - продовження підтримки та забезпечення необхідними інструментами сектору кримінального правосуддя в Україні, його подальший розвиток відповідно до європейських стандартів.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3760001-es-castkovo-profinansue-stvorennia-u-gaazi-ofisu-miznarodnogo-reestru-zbitkiv-ukraini.html>

Кулеба - про зняття санкцій: Є ті, хто хоче дозволити родині Патрушева заробляти на Россельхозбанку

Тим, хто підтримує поступки у вимогах до розблокування Чорноморської зернової ініціативи, прикро, що родина директора ФСБ Росії Миколи Патрушева не заробляє на Россельхозбанку. Про це заявив міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба на спільному з німецькою колегою Анналеною Бербок брифінгу в Києві, передає кореспондент Укрінформу. Він наголосив, що питання обнулення санкцій у принципі не може стояти, тому що “якщо зараз щось обнулити, то завтра Росія розбомбить ще додатковий порт і почне шантажувати світ новими вимогами”. Кулеба також відзначив, що йому відомо про наявність деяких сил, які підтримують вимоги Росії у поступках до розблокування Чорноморської зернової ініціативи.

“Я чітко сказав, що якщо у когось є бажання дозволити родині Патрушева, який зневажає, ненавидить Захід і хоче його зруйнувати, заробити пару сотень мільйонів доларів на Россельхозбанку, то можете підключити Россельхозбанку знову до SWIFT. Як ці люди матимуть до себе будь-яку повагу після цього – мені важко уявити, але якщо такі люди є, яким прикро, що Патрушев не заробляє на Россельхозбанку, то значить вони нестимуть відповідальність за те, що відбуватиметься далі”, – сказав міністр.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3759948-kuleba-pro-znatta-sankcij-e-ti-hto-hoce-dozvoliti-rodini-patruseva-zaroblai-na-rosselhozbanku.html>

Ініціатива «Трибунал для Путіна» вже зібрала понад 50 тисяч зафіксованих злочинів росіян

Глобальна ініціатива "Трибунал для Путіна" уже збрала більше 50 тисяч зафіксованих потенційних міжнародних злочинів росіян на території України.

Про це сказала на брифінгу в Медіацентрі Україна – Укрінформ директорка Центру громадянських свобод Олександра Романцова під час презентації мультимедійного проєкту Ukraïner "Деокупація" про воєнні злочини на тимчасово окупованих територіях. "Наш центр запропонував команді Ukraïner співпрацю зі збирання і систематизації даних з деокупованих територій в одну базу. Наша ініціатива "Трибунал для Путіна" має наразі уже більше 50 тисяч зафіксованих потенційних міжнародних злочинів завдяки в тому числі таким чудовим проєктам, як проєкт "Деокупація", - розповіла Романцова. За її словами, таке документування фактів та історій критично важливо, і можемо говорити про це тільки тоді, коли такі проєкти, як запропонувала команда Ukraïner, робляться реальними для тих, хто може впливати, тобто для інших країн, що можуть впливати на Росію політично, економічно та іншими способами.

Як повідомлялося, Глобальна ініціатива Т4Р (Трибунал для Путіна) була створена у відповідь на повномасштабну агресію Росії проти України у лютому 2022 року. Учасники ініціативи документують події, у яких є ознаки злочинів згідно з Римським статутом Міжнародного кримінального суду (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) в усіх регіонах України.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3759856-iniciativa-tribunal-dla-putina-vze-zibrala-ponad-50-tisac-zafiksovanih-zlociniv-rosian.html>

Уряд передав ФДМУ активи російського діяча та пропагандиста Артемія Лебедєва.

Він виправдовував збройну агресію рф та відвідував тимчасово окуповані території України. Серед активів, які передав Уряд – 2 квартири у Києві, площею 138,5 м² та 193,2 м². Завдання Фонду – забезпечити проведення державної реєстрації прав власності та ухвалити управлінські рішення щодо подальшої долі цього майна

– приватизації чи оренди. Всі кошти від реалізації майна підуть у Фонд ліквідації наслідків збройної агресії.

<https://www.facebook.com/spfu.gov.ua/posts/pfbid022Gw7wo1TmRehTqo6dKaKYPen08xkmgpVE7jop9tEyULr7zsme2hsSVY3kTgPVs5dl>

Уряд Фінляндії розширить перевірки безпеки при рекрутингу та посилить правила видачі ВНЖ студентам та дослідникам з-за кордону

До нової [урядової програми](#) включено два пункти, які можуть безпосередньо торкнутися іммігрантів та володарів двох паспортів. У програмі йдеться, що перевірки, які проводить поліція безпеки Supo, при наймі нових працівників будуть застосовуватися ширше, а також посилюватимуться умови отримання віз для іноземних студентів та дослідників. Буде з'ясовано та обмежено умови видачі ВНЖ студентам та дослідникам, зайнятим у критичних з погляду безпеки сферах, наприклад, у створенні технологій подвійного призначення.

Міністр внутрішніх справ Марі Рантанен (ІФ) відповіла на запитання журналіста Yle Novosti – “Подвійне громадянство саме по собі не є перешкодою для роботи у критичній з погляду безпеки сфері. У той же час наявність двох паспортів може іноді становити ризик, оскільки зв'язок з іншою країною може бути використаний як важіль тиску на людину. Такими зв'язками вважаються, наприклад, рідні, які мешкають у зоні впливу іншої держави, а також майно в іншій країні”. За словами міністра, захист критичної інфраструктури у ситуації, коли безпека в Європі погіршилася внаслідок нападу Росії на Україну, є пріоритетом уряду. Як приклад такої інфраструктури Рантанен наводить інформаційні мережі передачі даних, електростанції, порти та аеропорти.

<https://yle.fi/a/74-20049190>

10 вересня 2023 року

У громадян Росії при в'їзді до ЄС конфісковуватимуть автомобілі та цінні речі

Громадяни Росії, які спробують перетнути кордон з Європейським союзом, можуть позбутися власних автомобілів, смартфонів, ноутбуків та інших цінних речей. Оскільки такі правила набули чинності після продовження санкцій ЄС проти Росії в липні цього року. Про це повідомляє [РБК-Україна](#) із посиланням на [прес-службу Єврокомісії](#). У документі йдеться про те, що якщо росіяни в'їжджають на власному автотранспорті, то тепер за нормативами ЄС - це вважатиметься нелегальним імпортом. Відповідно, такий транспорт буде конфісковано незалежно від того, з якими цілями і на який термін ввозиться транспортний засіб.

Крім цього, у громадян РФ можуть вилучити косметику, валізи, ноутбуки та мобільні телефони. Жителям Росії, які хочуть в'їхати в ЄС, заборонено ввозити такі категорії товарів: товари зі шкіри та хутра; напівдорогоцінне і дорогоцінне каміння; туалетний папір, шампуні та зубні пастки; фотокамери.

Заборона також поширюється на ввезення причепів і напівпричепів для перевезення будь-яких вантажів, а також транспортування і використання яхт.

<https://www.rbc.ua/rus/news/gromadyani-rosiyi-v-yizdi-es-konfiskovuvatimut-1694373891.html>

Ukraine Criticises Slow Western Action On Frozen Assets, Intl Court

Україна критикує повільні дії Заходу щодо заморожених активів, міжнародний суд

Головний дипломат України Дмитро Кулеба засудив відсутність прогресу у створенні трибуналу для кримінального переслідування російських лідерів і передачі заморожених активів у коментарях, опублікованих у суботу.

«На жаль, ми знаходимося в певному глухому куті в обох питаннях, тому що у нас є розбіжності в першому питанні, а в другому питанні явно бракує волі», — сказав Кулеба в промові, виголошеній у п'ятницю під ембарго.

Кулеба заявив, що група G7 «твердо стоїть» на користь гібридного трибуналу на основі українського законодавства. Це не дозволить позбавити недоторканності президента Росії Володимира Путіна, прем'єр-міністра Михайла Мішустіна чи міністра закордонних справ Сергія Лаврова – неприйнятний варіант для Києва.

«Неможливо пояснити українцям, що у нас може бути трибунал без Путіна на лаві обвинувачених», – заявив генпрокурор України Андрій Костін.

Натомість українські чиновники виступають за міжнародний суд, схожий на Нюрнберзький трибунал після Другої світової війни. Київ також наполягає на тому, щоб російські активи були передані Україні, щоб допомогти у відбудові країни.

Після вторгнення Москви санкції Заходу призвели до заморожування близько 300 мільярдів євро валютних резервів Центрального банку Росії по всьому світу.

«Через півтора року я все ще чую з Європи та Америки: ми над цим працюємо», – сказав Кулеба. «Не вистачає бажання дійти висновку. Тож ми повинні це змінити».

<https://www.barrons.com/news/ukraine-regrets-g7-deadlock-over-tribunal-for-russian-leaders-1363c778>

Путіну не загрожує арешт в Бразилії, якщо той прийде, заявив президент Лула да Сілва

Не дивлячись на виданий Міжнародним кримінальним судом наказ про арешт Володимира Путіна, такого ризику для нього під час можливого візиту в Бразилію, немає, заявив Луїз Інасіу Лула да Сілва, президент Бразилії .

«Якщо я буду президентом Бразилії і якщо він приїде в Бразилію, його точно не арештують», — заявив Лула індійському новинному порталу Firstpost під час зустрічі G20 в Нью-Делі.

https://t.me/BILD_Russian/11694

9 вересня 2023 року

Президент України обговорив із Майклом Макфолом діяльність Міжнародної робочої групи щодо санкцій проти Росії

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із директором Інституту міжнародних досліджень Фрімана-Споглі (FSI), Послом Майклом Макфолом, який разом із керівником Офісу Глави держави Андрієм Єрмаком очолює Міжнародну робочу групу щодо санкцій проти Росії.

«Результатом є 15 важливих документів, які напрацювала Міжнародна робоча група. Хочу подякувати всім нашим партнерам, які використовують ці напрацювання, адже це дуже важливо. Під час зустрічей партнери в усьому світі кажуть, що вони роблять усе можливе щодо запровадження нових санкцій стосовно Росії, які ви запропонували», – сказав Володимир Зеленський.

Глава держави наголосив на посиленні санкцій стосовно енергетичного сектору Росії, а також на неприпустимості постачання до країни-агресора компонентів і запчастин, які використовуються для виробництва ракет і дронів. Президент зазначив, що Росія спрямовує це озброєння, зокрема, проти об'єктів енергетичної інфраструктури України, тому це питання набуває особливого значення напередодні осінньо-зимового періоду. Крім того, важливо посилювати санкції стосовно фінансового та банківського секторів Росії.

Володимир Зеленський закликав Міжнародну робочу групу продовжувати свою діяльність, щоб спільно з іноземними партнерами посилювати санкційний тиск на Росію у різних сферах. Зі свого боку Майкл Макфол відзначив важливість позбавлення російського режиму коштів, які витрачаються на ведення агресивної війни проти України. Зокрема, він акцентував на тому, що заблоковані активи Росії в жодному разі не можуть бути повернуті державі-агресору, а мають бути спрямовані на відновлення України. Посол наголосив, що кожна російська компанія й фізична особа, яка працює в країні-агресорі, має відчутти на собі наслідки запроваджених санкцій.

Керівник Офісу Президента Андрій Єрмак зазначив, що завдяки напрацюванням групи запроваджено ембарго на сиру нафту й нафтопродукти, механізм price cap на нафту, іммобілізовано понад 300 млрд дол. активів Центробанку Росії, а також запроваджено санкції проти російських пропагандистів і заборонено діяльність російськомовних ЗМІ в низці країн ЄС. За словами Андрія Єрмака, нині Міжнародна робоча група працює над такими важливими напрямками,

як запровадження санкцій проти «Росатома», обмеження у сфері програмного забезпечення, запровадження подальших енергетичних санкцій, а також дієві обмеження для зупинення надходження в Росію мікроелектроніки.

Секретар Ради національної безпеки і оборони Олексій Данілов зазначив, що з початку повномасштабної агресії Росії РНБО запровадила санкції стосовно 7010 фізичних та 5028 юридичних осіб, серед яких – представники Росії та інших держав, які працюють із країною-агресором. Крім того, ухвалено зміни до санкційного законодавства, якими запроваджено електронні санкційні досьє.

Перший віце-прем’єр-міністр – міністр економіки Юлія Свириденко наголосила на важливості посилення експортного контролю товарів, які постачаються до Росії, а також унеможливлення доступу країни-агресора до високотехнологічних компонентів. Радники керівника Офісу Президента Дарія Зарівна та Владислав Власюк поінформували про те, як міжнародна санкційна група створила систему напрацювання, адвокації та імплементації міжнародних санкцій. Від початку задум полягав у тому, щоб додатково до аналітичної складової перетворити групу на своєрідне комплексне медіа, де кожен експерт – це ще й окремий канал кастомізованої комунікації. У результаті на додачу до аналітичних продуктів групи була створена екосистема для їх обговорення та популяризації на рівнях урядів, експертних спільнот, а також більш широких аудиторій різних країн. Це дало змогу покращити процес урахування пропозицій міжнародної групи Єрмака-Макфола урядами держав-партнерів.

<https://www.president.gov.ua/news/prezident-obgovoriv-iz-majklom-makfolom-diyalnist-mizhnarodn-85497>

Працюючи над новими санкціями проти Росії, важливо не давати їй змоги обходити чинні обмеження – Андрій Єрмак на спільному брифінгу з Майклом Макфолом

Керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак і директор Інституту міжнародних досліджень Фрімана-Споглі (FSI), професор Стенфордського університету, Посол Майкл Макфол на брифінгу в Офісі Глави держави розповіли про нові напрацювання очолюваної ними Міжнародної робочої групи щодо санкцій проти Росії. «Ми горді сказати, що 85% наших рекомендацій вже втілені в санкції, які були застосовані і Сполученими Штатами, і Великою Британією, і Європейським Союзом», – розповів Андрій Єрмак.

«Мета нашої групи – припинити це жахливе вторгнення й окупацію України якомога швидше. Мета – зменшити надходження, які Путін використовує для фінансування цієї війни. Мета – зменшити постачання технологій, які він отримує через треті країни та використовує для вбивства українців. Наша робота – це готувати нові креативні ідеї та надавати їх урядам, зокрема й українському та моему уряду, урядам інших країн, щоб вони їх застосовували», – сказав Посол.

«Ми й далі наполягаємо на санкціях щодо «Росатома», щодо підприємств російського ВПК. Ми дуже швидко реагуємо на інформацію від наших військових, щоб максимально зупинити можливість Росії виробляти ракети, дрони. Ми в цьому плані дуже безкомпромісні. Якщо ми знаходимо елементи, які виготовляють навіть у країнах – наших партнерах, ми про це відкрито говоримо, і наші партнери дуже швидко й ефективно реагують на це», – заявив Андрій Єрмак.

Як розповів Майкл Макфол, робоча група зробила низку кроків у цьому напрямі. По-перше, вона напрацювала документи, у яких надзвичайно пильну увагу було приділено схемам постачання електротехнічних компонентів та устаткування в Росію, зокрема через треті країни. «Перший крок – показати, що це є. У неформальних бесідах представники деяких компаній навіть дивуються, що їхні компоненти використовує Росія, хоча їх відправляють до третіх країн. Наступний крок – змусити компанії припинити цей експорт. Цього ми ще не досягли, але, думаю, це буде нашим наступним кроком», – розповів Посол.

Андрій Єрмак також поінформував про роботу в напрямі конфіскації заморожених активів Росії на користь України. За його словами, складність реалізації цього завдання полягає в тому, що кожна країна має своє законодавство, і це ускладнює ухвалення єдиного рішення, яке влаштувало б усіх партнерів.

<https://www.president.gov.ua/news/pracyuyuchi-nad-novimi-sankciyami-proti-rosiyi-vazhlivo-ne-d-85505>

Просувати санкції стане зручніше: НАЗК запускає новий розділ на порталі «Війна і санкції»

Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) продовжує удосконалювати свою найбільшу санкційну базу даних у світі — портал [«Війна і санкції»](#). Відтепер на порталі з'явився розділ [«Кандидати на санкції»](#), який допоможе легко знайти потенційних кандидатів для накладання санкцій як в Україні, так і в країнах санкційної коаліції, а також запропонує перелік обґрунтувань та доказової бази, щоб швидше та ефективніше просувати застосування санкцій.

Розділ має спростити роботу дипломатам по всьому світу з формування санкційних списків, а також допомогти журналістам та громадськості слідкувати за прогресом накладання санкцій, фокусуватися на пріоритетних санкційних цілях і просувати їх у всьому світі. Крім цього, він буде помічником для фінансових установ, інвесторів, комплаєнс-фахівців, HR-підрозділів, продавців чи покупців товарів та всіх, кому не байдуже, чи опиниться завтра його реальний чи потенційний контрагент, партнер, працівник завтра під санкціями. Зазначимо, що співпраця з кандидатами на санкції є високоризикованою. Багато компаній та країн вже використовують списки кандидатів на санкції як ідентифікатор потенційно небажаних для співпраці компаній або осіб.

<https://nazk.gov.ua/uk/novyny/prosuvaty-sanktsiyi-stane-zruchnishe-nazk-zapuskaye-novyj-rozdil-na-portali-vijna-i-sanktsiyi/>

8 вересня 2023 року

UPDATE 1-Russia gas price seen much lower for China than for Europe -document

Російська ціна на газ для Китаю значно нижча, ніж для Європи – документ. Очікується, що ціна на російський трубопровідний газ для Китаю стабільно знижуватиметься протягом наступних кількох років і буде значно нижчою, ніж Москва продає Європі, йдеться в документі російського уряду, з яким Reuters ознайомилося в п'ятницю. Згідно з прогнозом прогнозу соціально-економічного розвитку Росії до 2026 року, експорт нафти з Росії також скорочується в наступному році, а в 2024 році очікується зростання ціни на російську нафту.

Уряд чи енергетичний гігант «Газпром» не оприлюднювали ціну російського трубопровідного газу з початку поставок у 2019 році, хоча аналітики давно підозрювали, що вона набагато нижча за ту, за якою Росія продає в Європу.

Згідно з документом, очікується, що ціна російського трубопровідного газу для Туреччини та Європи, де спостерігалось різке зниження імпорту товарів з Росії через дії Москви в Україні, цього року знизиться до 501,6 доларів за 1000 кубометрів і 481,7 доларів. у 2024 році з \$983,8 у 2022 році.

Для Китаю вона становить 297,3 і 271,6 доларів у 2023 і 2024 роках відповідно.

Європі вдалося подолати енергетичну кризу, яка побоювалася, взимку 2022/2023 років завдяки її зусиллям зменшити споживання енергії та знайти інших постачальників, наприклад продавців морського скрапленого природного газу.

Також очікується, що експорт російської сирової нафти цього року знизиться до 247 мільйонів тонн (4,96 мільйона барелів на день) з 248,2 мільйона тонн у 2022 році. Очікується, що в наступному році він знизиться до 240 мільйонів тонн, перш ніж відновиться до 247 мільйонів тонн у 2025 році.

Віце-прем'єр-міністр Росії Олександр Новак заявив, що Росія продовжить добровільне скорочення експорту нафти на 300 тис. барелів на день до кінця року "для підтримки стабільності та балансу" на нафтових ринках.

Документ показав, що експортна ціна російської нафти оцінюється на рівні 71,3 долара за барель порівняно з 79,6 долара в 2022 році та 63,4 долара, які очікуються цього року, що вище граничної ціни в 60 доларів, встановленої Заходом. (Повідомляє Reuters)

<https://www.reuters.com/article/russia-china-gas-idAFL1N3AK2CE>

ІРИНА МУДРА: КОНФІСКАЦІЯ РОСІЙСЬКИХ АКТИВІВ НА КОРИСТЬ УКРАЇНИ — АЛЬТЕРНАТИВА РЕПАРАЦІЯМ

Отримати кошти на відновлення вже зараз, не чекаючи завершення війни — можливість, яка може стати реальністю завдяки конфіскації закордонних російських активів, заморожених через війну, та передачі їх Україні. Цей варіант має стати альтернативою репараціям, про які, як правило, домовляються по завершенню війни й на основі дво- або багато стороннього міжнародного договору, та які, до того ж, можуть виплачуватися не просто роками, а й взагалі десятиліттями.

«По-перше, ми не бажаємо чекати закінчення війни, бо ми не знаємо, коли вона закінчиться. По-друге, ми наполягаємо, що компенсацію мають отримати жертви, а держава – така ж жертва як і фізична чи юридична особа. Тому ми запропонували концепцію створення Міжнародного компенсаційного механізму», — про це зазначила заступниця Міністра юстиції України Ірина Мудра у коментарі для видання [«РБК-Україна»](#).

Найголовніше питання в цій історії – це наповнення компенсаційного фонду. Головним «донором» цього фонду має стати Росія, тобто заморожені закордонні активи російського Центробанку. Щоб конфіскувати російські суверенні активи та передати їх у компенсаційний фонд, країнам потрібно внести відповідні зміни до свого національного законодавства. Для того, аби вони відповідали нормам міжнародного права, своєрідною «парасолькою», яка дозволить внести ці зміни, виступить багатостороння міжнародна угода, яка створить компенсаційну комісію та фонд. Допоки ж впровадження українського компенсаційного механізму триває, у світі ведеться робота над тимчасовими рішеннями для отримання російських коштів на відновлення України.

Один із варіантів — використати російські активи, заморожені в ЄС, які продовжують приносити прибуток, на компенсацію завданих війною Україні збитків. «Теоретично, ці кошти могли б використовуватися до того моменту, коли буде створено компенсаційний механізм. До цього часу, звісно, такими прибутками можна було б користуватися, їх можна було б віддавати Україні», — зауважує Ірина Мудра. В цій історії є два можливі сценарії: реінвестування в Україну прибутків від заморожених активів РФ або ж введення спеціального податку на ці прибутки.

До другого варіанту, до речі, вже вдавався уряд Бельгії, який перерахував на допомогу Україні 92 мільйони євро податкових надходжень, зібраних з заморожених активів РФ. Загалом же очікується, що заморожені активи російського Центрального банку можуть принести близько 3 млрд євро прибутку.

Наразі все ще тривають дискусії з державами-членами ЄС щодо способу використання російських активів. Першою ж країною, за винятком України, яка розробила та затвердила на національному рівні механізм компенсації російських активів, стала Канада. Вона визначила чіткі підстави для конфіскації іноземного майна, серед яких, зокрема, серйозні порушення міжнародного миру та безпеки, а

також грубі та систематичні порушення прав людини, скоєні в іноземній державі. Конфісковувати Канада планує як майно інших держав, так і приватні активи.

Триває також процедура ухвалення рішення держсекретарем США Ентоні Блінкеном щодо передачі конфіскованих активів російського олігарха Костянтина Малофєєва Україні. «Ми ведемо розмову, щоб ці кошти були першим траншем до компенсаційного фонду. Це буде хороший крок, який покаже іншим країнам, що фонд та комісія мають бути. Це наша пропозиція, і зараз в США її обговорюють», — зазначила Ірина Мудра.

Крім того, цього року у США був представлений двопалатний законопроект щодо використання російських суверенних активів для допомоги Україні, який має дозволити конфіскацію російських активів у США, а також запустити створення міжнародного механізму компенсації збитків, завданих Україні російською агресією. Відомо також, що наразі в країнах-партнерах заморожено від 30 до 100 млрд доларів активів підсанкційних російських бізнесменів та олігархів. Але, за словами заступниці очільника українського Мін'юсту, це складніше питання, ніж конфіскація суверенних активів держави, бо захист права власності є досить чутливим питанням для деяких юрисдикцій.

<https://minjust.gov.ua/news/ministry/irina-mudra-konfiskatsiya-rosiyskih-aktiviv-na-korist-ukraini-alternativa-reparatsiyam>

ІРИНА МУДРА ПРО СТЯГНЕННЯ РОСІЙСЬКИХ АКТИВІВ В УКРАЇНІ

1 вересня 2022 року Вищий антикорупційний суд прийняв перше рішення про конфіскацію майна підсанкційного російського громадянина в Україні. У дохід держави стягнуто активи олігарха Євтушенкова, до якого указом Президента України застосовано санкції.

«До цього рішення ВАКС та потім протягом року Мін'юст, команда Департаменту санкційної політики провели титанічну роботу, і нам є чим звітувати», — наголошує заступниця Міністра юстиції України Ірина Мудра.

За її інформацією, результатом роботи за вказаний період стало: 29 позовів до ВАКС про стягнення активів у дохід держави; 28 рішень (1-ша інстанція) задоволено; 25 рішень набрали законної сили, решта в Апеляції або на стадії набуття законної сили; 1 позов на розгляді ВАКС (підсанкційні Бабаков, Гінер, Воєводін з об'єктами в енергетичній, промисловій, готельній галузях); 41 підсанкційна особа, до якої застосовано санкції. ЇА це кілька десятків компаній, в тому числі стратегічного значення для економіки країни, сотні об'єктів нерухомого та тисячі об'єктів рухомого майна на мільярди гривень, та й самих грошових коштів у сумі 130 млн грн. «Для нас дуже важливо передавати ці рішення міжнародним партнерам (через канали МЗС, Офісу Генпрокурора) та просити їх у своїх юрисдикціях

блокувати активи підсанкційних осіб, по яких є рішення ВАКС. Такі активи мають бути використані для виплат компенсацій постраждалим», — акцентує Ірина Мудра.

Вона також додала, що США вже готують до передачі Україні 5,4 млн.дол. США, конфісковані у російського олігарха Малофєєва через ухилення від санкцій. Про це заявив державний секретар США Блінкен під час свого візиту у Київ.

Україна працює у правовому полі, та щоб довести володіння активом підсанкційною особою (яка намагалася зробити все, щоб не знайшли) треба дуже багато часу: знайти відповідні документи, довести у судах правомірність, отримати остаточне рішення. Мін'юст працює над цією складною задачею разом з Офісом Генерального прокурора, Службою безпеки України, Національним Антикорупційним Бюро України, Національним агентством з питань запобігання корупції – НАЗК, Державним бюро розслідувань, Національною поліцією України, Головним управлінням розвідки Міністерства оборони України, Службою зовнішньої розвідки України, Бюро економічної безпеки, Агентством з Розшуку та Менеджменту Активів – АРМА, Антимонопольним комітетом України, Державною службою фінансового моніторингу України, Національним банком України, Державною податковою службою України, Державною митною службою України, допомагають небайдужі громадські організації Центр Протидії Корупції, StateWatch, Автомайдан, NADRA.info.

«Наша спільна ціль – знайти, довести, отримати рішення ВАКС та стягнути на користь держави найбільшу кількість активів тих, хто підтримує режим путіна, тож не зупиняємось та працюємо 24/7. І вже до кінця цього місяця будуть нові позови, подані до ВАКС! Далі естафету передаємо Фонду державного майна України», — повідомила заступниця Міністра юстиції України.

<https://minjust.gov.ua/news/ministry/irina-mudra-pro-styagnennya-rosiyskih-aktiviv-v-ukraini>

Санкційний наступ світу має відновитися – звернення Президента України

Зустріч з учасниками нашої санкційної групи, яка працює під керівництвом Андрія Єрмака та Майкла Макфола. Звіт про те, чого вже досягнуто в роботі з нашими партнерами заради санкцій проти Росії. Орієнтири на найближчий час. Зараз бачимо надто довгу санкційну паузу з боку партнерів. І надто активні спроби Росії обійти санкції. Дуже важливо додати рішень вільного світу, який повинен захищати себе. І захистити! І тим більше має уникати будь-яких спроб використовувати компанії вільного світу, технології вільного світу, продукцію вільного світу, щоб воювати проти свободи.

Три пріоритети: подальші санкції проти енергосектору Росії, реальні обмеження постачання терористам чипів і загалом мікроелектроніки та подальше

блокування російського фінансового сектору. Цей санкційний наступ світу має відновитися.

<https://www.president.gov.ua/news/sankcijnij-nastup-svitu-maye-vidnovitisya-zvernennya-prezide-85493>

Кроки України в контрнаступі сьогодні напевно швидші, ніж нові санкційні пакети – Володимир Зеленський

Президент зазначив, що розуміє бажання людей якнайшвидше відновити територіальну цілісність України, бо зрештою спокій і мир у нашій державі й в усій Європі та світі буде тоді, коли Україна поверне всі свої території. Водночас Володимир Зеленський зауважив, що війна, яку веде Росія на території України, складна, і багато процесів уповільнюється. «Уповільнюється війна. Це є, ми це визнаємо. Ускладнюються й уповільнюються всі процеси: від санкцій до надання зброї», – додав він. «Коли деякі партнери кажуть: так що там із контрнаступом, коли буде наступний крок? Моя відповідь: на сьогодні наші кроки напевно швидші, ніж нові санкційні пакети», – сказав Володимир Зеленський.

<https://www.president.gov.ua/news/kroki-ukrayini-v-kontrnastupi-sogodni-napevno-shvidshi-nizh-85485>

Estonia to Lead Way in EU on Russian Asset Seizures, Envoy Says

Естонія лідирує в ЄС щодо захоплення російських активів, каже посол

Естонія планує стати першою країною Європейського Союзу, яка цього року легалізує конфіскацію активів, пов'язаних із Кремлем, для фінансування реконструкції України. Цей крок, за словами верховного представника балтійської країни, «справді вдарить» по Росії. Міністр закордонних справ Маргус Цахкна оголосив, що уряд у Таллінні схвалить законопроект за два тижні, перш ніж відправити його до парламенту. Східна держава-член ЄС, яка має спільний кордон з Росією, підштовхує 27-членний блок просуватися вперед із загальноєвропейським планом, оскільки він розв'язує юридичні складності конфіскації санкційних активів.

Оскільки близько 200 мільярдів євро (215 мільярдів доларів) активів російського центрального банку було заморожено, деякі європейські лідери закликали спрямувати частину цих коштів на відновлення України, яка переживає 18-й місяць війни з Росією.

Ініціатива Естонії, над якою працюють [з грудня минулого року](#), може вплинути на фінансові активи російських компаній в Естонії, які перебувають під санкціями ЄС, на суму близько 35 мільйонів євро (37 мільйонів доларів). Відповідно до естонської схеми, український міжнародний реєстр збитків буде використаний як основа для експропріації санкційних активів. Розробка ініціативи відповідно до законодавства ЄС була ускладнена сильними гарантіями Естонії щодо приватної власності, сказав Цахкна.

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-09-08/estonia-to-lead-way-in-eu-on-russian-asset-seizures-envoy-says>

✚ Послаблення санкцій в обмін на "зернову угоду" стане перемогою РФ, - МЗС

Позиція України відносно пом'якшення санкцій проти Росії в обмін на "зернову угоду" буде перемогою країни-агресора. Про це повідомляє [РБК-Україна](#) з посиланням на речника Міністерства законних справ України Олега Ніколенка в [Facebook](#). "Міжнародна спільнота має працювати над поверненням Росії до виконання своїх зобов'язань, а не посилювати її відчуття безкарності та заохочувати до нової агресії, пропонуючи поступки", - написав Ніколенко.

Він зауважив, що Україна є одним із гарантів глобальної продовольчої безпеки та готова продовжувати експорт зернових на світові ринки, зокрема в країни Африки та Азії, як в рамках Чорноморської зернової ініціативи, так і через альтернативні маршрути в Чорному морі та наземним шляхом.

<https://www.rbc.ua/rus/news/ukrayina-zaproponue-vnesti-vibori-okupantiv-1694179693.html>

✚ Єрмак про 12-ий пакет санкцій проти РФ: готується, але сказати, коли буде узгоджений важко

"Ми всі усвідомлюємо, що кожен наступний пакет приймається більш складно, ніж це відбувалося на початку. Це логічно, тому що багато чого вже зроблено. Наші рекомендації надані, наші пріоритети відомі - ми продовжуємо наполягати на санкціях щодо "Росатому"", - сказав Єрмак.

Він зауважив, що наразі Україна швидко реагує на запити і інформацію від військових, щоб дійсно максимально зупинити можливість для РФ виробляти ракети і дрони. "Ми дуже в цьому плані безкомпромісні. Якщо ми знаходимо елементи, які виробляються навіть в країнах наших партнерів - ми про це відкрито говоримо і наші партнери дуже швидко і ефективно реагують на це. Безумовно, все, що стосується виробництва російського - це є нашими головними пріоритетами", - підкреслив керівник ОП. Єрмак розповів, що необхідно працювати над новими санкціями і не давати можливості Росії обходити ті санкції які вже були прийняті.

<https://www.rbc.ua/rus/news/ermak-12-iy-paket-sanktsiy-proti-rf-gotuetsya-1694178889.html>

✚ ЄС запровадив санкції проти співробітників ФСБ і колаборантів у Криму

Європейський Союз 8 вересня, ввів додаткові санкції проти громадян РФ. Під обмеження потрапили колаборанти в Криму.

Санкції ЄС запровадив через те, що вважає наступних осіб причетними до порушень прав людини. Зазначені особи причетні до незаконного кримінального переслідування Владислава Єсипенка. На думку ЄС, він критикував режим російського диктатора Володимира Путіна і засуджував вторгнення РФ в Україну.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.LI.2023.221.01.0006.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A221I%3ATOC>

Volvo's Russian assets transferred to Russian investor, industry ministry says

Російські активи Volvo передані російському інвестору, повідомляє Мінпромпром

Російські активи шведського виробника вантажівок Volvo АВ ([VOLVb.ST](#)) були передані російському інвестору, який не розголошується, йдеться в заяві Міністерства промисловості та торгівлі.

Volvo призупинила всі продажі, обслуговування та виробництво в Росії в лютому 2022 року, а в жовтні минулого року заявила, що може знадобитися подальше списання. У 2021 році на частку Росії припадало близько 3% чистих продажів групи на суму близько 372 мільярдів шведських крон (33,4 мільярда доларів). У міністерстві повідомили, що разом з новим власником "також визначили внутрішнього партнера для подальшого розвитку виробництва на Калузькій площадці концерну, і триває робота щодо його якнайшвидшого відновлення".

Новий власник або внутрішній партнер не вказується, але в російському державному реєстрі юридичних осіб сказано, що активи Volvo, включаючи калузький завод, перебувають під оперативним контролем бізнесмена Ігоря Кіма.

У ньому сказано, що бізнес-партнер Кіма в роздрібній торгівлі автомобілями Олексій Санніков очолить завод у Калузі, потужність якого становить близько 15 000 вантажівок на рік. Кім не відразу відповів на запит про коментар.

Volvo є однією з [багатьох](#) західних фірм, які відмовляються від дочірніх компаній і заводів у Росії, як правило, за значними знижками або символічними цінами, оскільки ведення бізнесу стало неможливим після вторгнення Москви в Україну на початку 2022 року, яке вона називає «спеціальною військовою операцією».

<https://www.reuters.com/business/autos-transportation/russias-volvo-assets-transferred-russian-investor-interfax-2023-09-08/>

П'ять країн. Прем'єр Естонії запропонувала запровадити єдине торгове ембарго проти Росії

В Естонії пропонують ввести єдине торгове ембарго проти Росії за участю Польщі, Литви, Латвії та Фінляндії. При цьому, ключовою в цьому питанні є

Фінляндія. Про це заявила прем'єр-міністр Естонії Кая Каллас. Як пише видання, щодня з Естонії до Росії завозять електроніку, заводське обладнання, харчі та пластмаси. За словами голови МЗС Естонії Маргуса Цахкна, країна не може самостійно перекрити кордон, інакше постраждають естонські підприємства.

За словами прем'єр-міністра, інші прикордонні країни поки що не підтримали пропозицію Естонії. Вона наголосила, що ключовою країною у цьому питанні є Фінляндія.

<https://www.rbc.ua/rus/news/p-yat-krayin-prem-er-estoniyi-zaproponuvala-1694167764.html>

США передадуть Україні конфісковані активи росіян. Очікується рішення Блінкена

США готуються вперше передати Україні конфісковані активи російських олігархів. Очікується рішення держсекретаря США Ентоні Блінкена.

Відомо, що США можуть передати Україні понад 5 млн доларів активів російського бізнесмена Костянтина Малофєєва. Його звинуватили у порушення санкцій. Це буде першим подібним рішенням в історії США.

Заступниця міністра юстиції Ірина Мудра у коментарі РБК-Україна зазначила, що Україна ще очікує на рішення держсекретаря Ентоні Блінкена.

"Ми ведемо розмову, щоб ці кошти були першим траншем до фонду. Це буде хороший крок, який покаже іншим країнам, що фонд та комісія мають бути. Це наша пропозиція і зараз в США її обговорюють", - сказала вона.

<https://www.rbc.ua/rus/news/ssha-peredadut-ukrayini-konfiskovani-aktivi-1694164656.html>

Банк Euroclear отримав понад 1,7 мільярда євро прибутку від заморожених російських активів

За перше півріччя бельгійський банк Euroclear отримав 1,74 мільярда євро прибутку від заморожених російських активів. Про це [йдеться](#) у повідомленні банку. "Вторгнення Росії в Україну призвело до застосування міжнародних санкцій на всьому ринку, що суттєво вплинуло на Euroclear. Оскільки зберігається значна невизначеність, Правління вважає за необхідне відокремити розрахунковий прибуток, пов'язаний із санкціями, від базових фінансових результатів під час оцінки діяльності та ресурсів компанії", - зазначили в банку.

Одним із наслідків санкцій стало те, що заблоковані виплати купонів і погашення заборгованості підсанкційним особам призвели до накопичення готівки на балансі Euroclear Bank. На кінець червня балансовий звіт банку збільшився на 47 мільярдів євро порівняно з минулим роком і становив 150 мільярдів євро.

Проценти, нараховані на залишки готівки з активів, які перебувають під санкціями Росії, становили 1,74 млрд євро.

Рада банку очікує, що темпи зростання процентного доходу сповільняться у другій половині 2023 року, оскільки заблоковані платежі та погашення накопичуються менш швидко, а консенсус-прогнози економістів передбачають більш стабільне середовище процентних ставок.

Паралельно Єврокомісія розглядає різні варіанти використання прибутків, отриманих від заморожених сум, що знаходяться у фінансових установах, включаючи Euroclear, для фінансування відновлення України.

У Euroclear додали, що продовжать зберігати прибутки, пов’язані з російськими санкціями, доки ситуація з використанням цих коштів не проясниться.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/09/8/704107/>

ООН веде таємні переговори з РФ щодо скасування всіх основних санкцій в обмін на зернову угоду

Про це [повідомляє](#) Bild, який отримав у своє розпорядження секретний лист генерального секретаря ООН Антоніу Гутерріша до російського міністра закордонних справ Сергія Лаврова, датований 28 серпня. У листі Гутерреша, який Bild називає "вибуховим", пропонується "чотири конкретні наріжні камені угоди між Секретаріатом ООН і Російською Федерацією", яка має "привести до відновлення Чорноморської ініціативи". "Усі чотири пункти важливі, оскільки їх реалізація виконала б усі вимоги терористичного режиму Володимира Путіна та винагородила його бомбові атаки на українські цивільні цілі", - пише Bild.

Пропозиції Гутерреша виглядають наступним чином:

Російському державному банку буде дозволено повернутися до SWIFT

Зокрема, для обходу санкцій генсек ООН пропонує використовувати спеціально засновану дочірню компанію підсанкційного російського банку під назвою "RSHB Capital SA".

Bild звернувся до Європейської комісії, яка відповідає за виконання санкцій. І представник ЄК підтвердив, що "ЄС висловив Росії через ООН свою відкритість для пошуку більш постійного, конструктивного рішення через призначену дочірню компанію Російського аграрного банку, що дозволяє здійснювати платежі SWIFT відповідно до санкцій ЄС щодо транзакцій сільськогосподарської продукції".

Постачальник фінансових послуг SWIFT також опосередковано підтвердив у відповідь на запит Bild: "Ми знаємо про дискусії на високому рівні, які зараз відбуваються навколо Чорноморської зернової ініціативи, і уважно стежимо за розвитком подій". ООН хоче застрахувати російські кораблі від українських атак.

У рамках цього пункту Гутерріш серйозно пропонує Лаврову застрахувати російські кораблі від українських атак в Азовському та Чорному морях.

Глава ООН пропонує не лише "страхування вантажів для російського експорту продовольства та добрив", але також страхування "каско та P&I".

Страховання "Каско" — це комплексне страхування від зовнішніх впливів на судна, що використовуються для транспортування. А "P&I" — це комплексне страхування відповідальності за збитки, завдані третім особам.

Росії мають повернути заморожені гроші. Під цим пунктом головний оонівець Гутерріш пропонує Лаврову допомогти режиму Путіна повернути активи в ЄС, які були заморожені санкціями. Відновлення дозволу російським кораблям причалювати до Німеччини тощо. І нарешті в останньому пункті Гутерріш пропонує "забезпечити ефективний доступ російських суден, які перевозять продукти харчування та добрива, до портів ЄС через швидкі портові дозволи".

З цією метою представники ООН Гутерріша вже "провели обговорення з Європейською комісією та вибраними портовими адміністраціями (Німеччина, Бельгія, Іспанія, Нідерланди)".

За інформацією Bild, керівництво Росії зараз уважно вивчає пропозиції ООН і поки не погодилося на них, оскільки в Кремлі вважають пропозиції "занадто гарними, щоб бути правдою" і сумніваються в "технічній здійсненності" оголошених послаблень.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/09/8/704101/>

7 вересня 2023 року

EU Chief Presses UAE President on Russia Sanctions Evasion

Глава ЄС вимагає від президента ОАЕ припинити ухиляння від санкцій з боку Росії

Згідно з джерелами, обізнаними з цим питанням, високопосадовець Європейського Союзу зустрівся з лідером Об'єднаних Арабських Еміратів у четвер для переговорів на такі теми, як експорт санкційних товарів з країни Перської затоки до Росії. Урсула фон дер Ляєн назвала свої бесіди з президентом ОАЕ шейхом Мухаммедом бін Заїдом в Абу-Дабі «чудовими». Очікувалося, що вона посилить вимоги, щоб ОАЕ перестали бути воротами для Росії, щоб обійти санкції ЄС, спричинені вторгненням в Україну, повідомляло Bloomberg News раніше в четвер.

ОАЕ є однією з кількох країн, які спостерігали [сплеск](#) імпорту технологій, таких як напівпровідники та передова електроніка, з Європи та США за останні 18 місяців. Союзники України заборонили відправляти багато з них до Росії у разі використання їх у військових цілях.

Після вторгнення в лютому минулого року ОАЕ стали ключовим напрямком для російських туристів, ділових людей і тих, хто покидає свою країну. Російські інвестиції в ринки нерухомості Дубая та Абу-Дабі різко зросли.

У період з лютого 2022 року по червень 2023 року Європейський Союз експортував до ОАЕ підсанкційних товарів на суму 1,8 мільярда доларів із бойовим застосуванням, згідно з Женевським моніторингом торгових даних. Це означає

збільшення на 55% порівняно з попереднім 17-місячним періодом експорту напівпровідників, радіонавігаційних пристроїв та інших товарів, необхідних Росії для живлення своїх ракет, безпілотників та інших систем озброєння.

Пріоритетом ЄС є припинення переліку з близько трьох десятків так званих бойових предметів, які були знайдені в російській зброї в Україні або необхідні для її виробництва. ЄС уже наклав санкції на кілька організацій, зареєстрованих в ОАЕ, звинувативши їх у прямій підтримці російської військової машини. У червні блок прийняв новий інструмент, який дозволить державам-членам забороняти експорт ключових товарів компаніям і, зрештою, країнам, які вважаються такими, що допомагають Росії обійти санкції. Інструмент, ймовірно, буде запроваджено, якщо дипломатичні зусилля зазнають невдачі.

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-09-07/eu-chief-set-to-press-uae-president-on-russia-sanctions-evasion>

Exclusive: New rules would give Europe more scope for military spending post-Ukraine invasion

Ексклюзив: нові правила дадуть Європі більше можливостей для військових витрат після вторгнення в Україну

Європейський Союз близький до узгодження положень оновлених фінансальних правил, щоб дозволити додаткові військові витрати після вторгнення Росії в Україну, заявили офіційні особи, близькі до переговорів.

Фінансальні правила ЄС підтримують євровалюту, яка використовується в 20 країнах, обмежуючи державні запозичення. Вони встановили межу дефіциту бюджету на рівні 3% ВВП і державного боргу на рівні 60% ВВП. Виконавча комісія блоку має розпочати дисциплінарні заходи проти країн, які перевищують ці ліміти.

Наразі лише дев'ять членів ЄС досягають цільових витрат альянсу НАТО на оборону у розмірі 2% національного виробництва, а чотири – Фінляндія, Румунія, Угорщина та Словачка Республіка – перевищують цей показник лише у 2023 році.

Франція, Німеччина та Італія, найбільші економіки ЄС, знаходяться нижче порогу НАТО. Після вторгнення Москви в Україну на початку 2022 року багато сусідніх з Росією європейських країн закликали повністю виключити військові витрати з розрахунків дефіциту ЄС. Незважаючи на російське вторгнення в Україну, 12 країн-членів альянсу скоротили свої витрати на оборону як частку валового внутрішнього продукту (ВВП) у 2022 році порівняно з 2021 роком, а сім, включаючи США, були найнижчими за три роки.

<https://www.reuters.com/world/europe/new-rules-would-give-europe-more-scope-military-spending-post-ukraine-invasion-2023-09-07/>

Одна з найбільших тютюнових компаній продасть свої підприємства на території Росії

Компанія British American Tobacco заявила, що продасть свої російські та білоруські підприємства консорціуму на чолі з російською командою менеджерів, завершивши 18-місячний процес. Виробник сигарет Camel та Lucky Strike [зобов'язався залишити Росію](#), четвертий за величиною сигаретний ринок у світі, у березні 2022 року після вторгнення Москви до України.

Західні фірми почали залишати країну на тлі санкцій, введених проти Москви, але Кремль вжив заходів у відповідь, конфіскувавши деякі активи.

Компанія BAT, яка контролювала трохи менше 25% російського тютюнового ринку, заявила, що тепер офіційно погодилася продати бізнес відповідно до місцевих та міжнародних законів. Після продажу підприємства будуть називатись ITMS Group, заявила BAT. Консорціум володітиме торговими марками брендів BAT, включаючи як традиційні тютюнові вироби, так і їх альтернативи, такі як вейпи Vuse. BAT вела переговори зі своїм місцевим дистриб'ютором, групою компаній SNS і згадала про переговори з консорціумом менеджерів-дистриб'юторів за підсумками річного звіту в лютому.

Однак у повідомленні, опублікованому у четвер, йшлося лише про те, що консорціум очолює управлінська команда "BAT Росія". Компанія також не розкрила ціну продажу і те, чи дозволяють умови BAT викупити бізнес на пізнішому етапі.

<https://www.rbc.ua/rus/news/odna-naybilshih-tyutyunovih-kompaniy-prodast-1694090529.html>

6 вересня 2023 року

EU Moves Forward on Plan to Tax Sanctioned Russian Assets

ЄС рухається вперед у плані оподаткування російських активів, які перебувають під санкціями

Офіційні особи Європейського Союзу цього тижня почнуть зустрічі з державами-членами, щоб окреслити план блоку щодо того, як запровадити податок на несподіваний прибуток, отриманий від заморожених активів російського центрального банку на суму понад 200 мільярдів євро (215 мільярдів доларів) для допомоги у відбудові України.

Європейська комісія, виконавчий орган ЄС, запропонує, як законно перерахувати доходи, отримані від активів, до бюджету блоку, згідно з проектом документа про процес, з яким ознайомилося Bloomberg.

Згідно з документом, робоча група комісії підтримує впровадження трьох основних пропозицій у документі крок за кроком, а не всіх одразу.

Згідно з документом, ці кроки включають уточнення обсягу обов'язків залучених фінансових зобов'язань, встановлення вимог до центральних

депозитаріїв цінних паперів щодо відокремлення касових залишків російських активів і перерахування доходів до бюджету ЄС як зовнішніх цільових доходів, згідно з документом. Очікується, що активи російського центрального банку, знерухожені в ЄС, принесуть близько 3 мільярдів євро надприбутків. Більше половини активів знаходяться в готівці та депозитах, тоді як «значна кількість» решти знаходиться в цінних паперах, які будуть перетворені в готівку в міру їх погашення протягом наступних двох-трьох років, повідомляло раніше Bloomberg.

Перспектива оподаткування та конфіскації надприбутків викликає юридичні та фінансові питання. Кілька країн висловили занепокоєння, що використання доходів від активів може спонукати офіційних власників резервів відвернутися від євро, за словами людей.

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-09-06/eu-moves-forward-on-plan-to-tax-sanctioned-russian-assets>

США ввели обмеження проти компанії РФ та її співробітників. Допомагали обходити санкції

Міністерство торгівлі США на 180 днів відкликло експортні привілеї у російської компанії "Електроком ВПК" та її співробітників. Їх вважають причетними до допомоги в обході санкцій проти РФ. Крім "Електроком ВПК", під обмеження підпали розташована на Кіпрі компанія Astraferos Technokosmos, що розташована в Латвії, компанія Ultra Trade Service і Juzhoi Electronic в Таджикистані.

Також США ввели експортні обмеження проти Артура Петрова, Жанни Солдатенкової та Руслана Альметова. Петров і Солдатенкова є співробітниками "Електроком ВПК", а Альметов її засновником і генеральним директором.

<https://www.rbc.ua/rus/news/ssha-zaprovadili-eksportni-obmezhennya-shchodo-1694025569.html>

Суд Євросоюзу скасував санкції проти російського бізнесмена Шульгіна

Суд Європейського союзу сьогодні, 6 вересня, зняв санкції проти засновника російської компанії Ozon Олександра Шульгіна. Рішення про зняття санкцій із Шульгіна набуде чинності після закінчення терміну на подання апеляції з боку Ради ЄС. Зазначається, що це може бути першим випадком, коли ЄС зняв санкції з російського бізнесмена. Раніше обмеження знімали лише з родичем бізнесменів.

Яскравим прикладом було зняття санкції з матері російського бізнесмена і ватажка ПВК "Вагнера" Віолетти Пригожиної.

8 квітня 2022 року ЄС запровадив санкції проти Шульгіна. Тоді їх обґрунтували тим, що він був впливовим бізнесменом і гендиректором компанії Ozon. У день повномасштабного вторгнення РФ в Україну Шульгін прийшов на

зустріч із російським диктатором Володимиром Путіним, який обговорював із російськими бізнесменами подальшу діяльність в умовах санкцій.

Уже 11 квітня Шульгін залишив посаду гендиректора Ozon і вийшов зі складу ради директорів.

<https://www.rbc.ua/rus/news/sud-evrosoyuzu-skasuvav-sanktsiyi-proti-rosiyskogo-1694014246.html>

✚ Один із найбільших виробників будматеріалів у Європі Etex покинув ринок РФ- [Національне агентство з питань запобігання корупції - НАЗК](#)

НАЗК вітає рішення бельгійської компанії Etex про вихід з російської федерації. Таким рішенням компанія зробила вибір на користь соціально-відповідального бізнесу та демократії. Etex є одним із європейських лідерів із виробництва будівельних матеріалів, володіє більш ніж 110 виробничими майданчиками у 42 країнах світу. Завдяки проактивній роботі [Embassy of Ukraine in the Kingdom of Belgium](#) та [Міністерство закордонних справ України / MFA of Ukraine](#) України рада директорів компанії, дізнавшись про заплановане внесення її до переліку Міжнародних спонсорів війни, ухвалила рішення про відчуження двох підприємств російської компанії “Ursa”, якими володіла “Etex”, та остаточний вихід з російського ринку.

<https://www.facebook.com/NAZKgov/posts/pfbid0DNwjCjjzknNLTwPQYKSsMcukJ9Vd9ksqV5Kjtk1AXkzVHcFSz9uagxkUYG3fmXKZl>

✚ Завдяки ДБР в дохід держави перейшла продукція заводу російського мільярдера Комарова

Суд задовольнив клопотання ДБР та прокуратури, згідно з яким виготовлену російською компанією «Кіберсталь» металопродукцію вартістю майже 3 млн гривень конфісковано та передано в управління Агентства з розшуку та менеджменту активів (ARMA).

Металопродукція перебувала на складах української митниці ще до початку повномасштабного вторгнення РФ. Замовником стало одне з українських підприємств. А виробник – російське підприємство російського мільярдера Андрія Комарова. Рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 19 жовтня 2022 року до нього застосовані санкції строком на 10 років, у тому числі обмеження торговельних операцій.

У травні 2023 українські підприємці, використовуючи численні фірми-прокладки, спробували розмитнити російський товар, втім завдяки своєчасному реагуванню ДБР, їх задум не вдався. Наразі в межах досудового розслідування триває комплекс необхідних заходів з метою притягнення до відповідальності осіб, які намагалися робити бізнес з окупантами.

Процесуальне керівництво здійснює Харківська обласна прокуратура.
<https://dbr.gov.ua/news/zavdyaki-dbr-v-dohid-derzhavi-perejshlo-majno-rosijskogo-milyardera-komarova>

Top EU court dismisses sanctions appeal by Russian tycoon Timchenko **Верховний суд ЄС відхилив апеляцію російського магната Тимченка на санкції**

Верховний суд Європейського Союзу в середу відхилив апеляцію на санкції Геннадія Тимченка, російського магната та давнього союзника президента Володимира Путіна, який став мішенню після вторгнення Москви в Україну в 2022 році. Загальний суд ЄС, перша інстанція Суду ЄС (CJEU) у Люксембурзі, також відхилив подібні апеляції дружини Тимченка Олени, а також російського бізнесмена Дмитра Пумпянського та його дружини Галини. Рішення можуть бути оскаржені в апеляції до вищого органу CJEU. Геннадій Тимченко пішов у відставку з керівництва найбільшого російського приватного виробника природного газу «Новатек» минулого року в березні після того, як на нього наклали санкції 27 країн ЄС. ЄС також забанив Дмитра Пумпянського, заявивши, що він мільярдер, чий бізнес підтримує та отримує вигоду від співпраці з російською державою.

Ще двоє чоловіків - Тигран Худавердян, колишній керівник "Яндекса", російської відповіді Google, і Олександр Шульгін, колишній керівник російської електронної комерційної платформи Ozon - також отримали в середу рішення за своїми апеляціями щодо санкцій ЄС.

Худавердян програв, а Шульгін частково виграв, хоча поки що залишається в списку. ЄС запровадив кілька раундів санкцій після того, як Росія вторглася в Україну минулого року. Вони включають торговельні обмеження для скорочення оборонного та іншого експорту до Росії, а також обмеження російського банківського сектора, серед іншого. Індивідуальні санкції, як і ті, які оскаржує Тимченко, охоплюють заборону на поїздки та заморожування всіх активів, які знаходяться в ЄС. Список охоплює майже 1800 осіб та організацій, які оцінюють у 21,5 мільярда євро.

<https://www.reuters.com/world/europe/top-eu-court-dismisses-sanctions-appeal-by-russias-timchenko-2023-09-06/>

G7 shelves regular Russian oil cap reviews as prices soar, sources say **Джерела кажуть, що G7 відкладає регулярні перегляди російських нафтових обмежень через різке зростання цін**

Російські виробники знайшли способи продавати нафту, використовуючи менше західних суден і страхових послуг, що ускладнює Заходу дотримання існуючого ліміту ціни, оскільки компанії, які сприяють торгівлі, не входять до їх компетенції.

G7 не переглядала обмеження з березня, і чотири особи, знайомі з політикою G7, сказали, що група не планує найближчим часом шукати коригування схеми.

"У червні або липні були деякі переговори про перегляд або принаймні про це, але формально цього ніколи не було", - сказало одне дипломатичне джерело.

У кулуарах майбутньої Генеральної Асамблеї ООН, яка відбудеться пізніше цього місяця, можуть стати неформальною платформою для переговорів щодо обмеження. Механізм дозволяє третім країнам купувати російське паливо за допомогою західного страхування суден, якщо є докази, що покупка не перевищує ліміт ціни в 60 доларів за барель для сирової нафти, 45 доларів за барель важкого палива та 100 доларів за барель легкого палива, такого як бензин і дизельне паливо.

Ідею очолив Вашингтон, щоб скоротити доходи Москви на тлі її війни з Україною, уникаючи зривів ринку в результаті заборони ЄС на російську нафту.

Ф'ючерси на еталонну нафту марки Brent торгуються на найвищому рівні цього року на рівні понад 90 доларів за барель, підвищуючи вартість світової сирової нафти, включаючи російську нафту Urals. Міністерство фінансів Росії повідомило, що середня ціна на його провідний сорт сирової марки Urals відновилася до 74 доларів за барель у серпні в середньому, що значно перевищує максимальну межу в 60 доларів за барель, і зросла з середнього 56 доларів за перші шість місяців року.

Росія була змушена скоротити експорт нафти та продуктів відразу після введення обмеження цін, оскільки їй було важко знайти достатню кількість кораблів для транспортування всього видобутку. Однак країні вдалося перемістити більшу частину свого експорту в руки вітчизняних або незахідних іноземних вантажовідправників, які не потребують західного страхового покриття.

Reuters підрахував, що принаймні **40 посередників**, включаючи компанії, які раніше не брали участі в бізнесі, обробляли принаймні половину загального російського експорту сирової та нафтопродуктів у період з березня по червень.

Згідно з даними LSEG, російська нафта торгується вище верхньої межі з середини липня і в даний час торгується на рівні близько 67 доларів за барель на російських нафтових терміналах. Російські нафтопродукти, такі як мазут і дизельне паливо, також перевищили свої обмеження.

<https://www.reuters.com/business/energy/g7-shelves-regular-russian-oil-cap-reviews-prices-soar-sources-2023-09-06/>

5 вересня 2023 року

 Два найбільші платіжні сервіси Узбекистану зупинили перекази в РФ

Найбільші платіжні сервіси Узбекистану Pay Way і Oson призупинили послуги грошових переказів з Росії і в Росію. Про це повідомляє [РБК-Україна](#) з посиланням на заяву [Pay Way](#) та [Oson](#). "У застосунку тимчасово буде відключено перекази за

всіма міжнародними напрямками, зокрема з Росії та в Росію”, - повідомила пресслужба Pay Way. Зазначається, що тимчасово відключити ці напрямки доручив Центробанк Узбекистану. “З 5 вересня тимчасово будуть припинені міжнародні перекази та оплата за закордонні сервіси”, - сказали в підтримці.

<https://www.rbc.ua/rus/news/dva-naybilshi-platizhni-servisi-uzbekistanu-1693940520.html>

IT-гігант SAP відключить “Російські залізниці” від свого програмного забезпечення

Німецький постачальник промислового софту SAP відключить “Російські залізниці” від свого програмного забезпечення.

Зазначається, що IT-гігант відключить від свого програмного забезпечення не тільки “Російські залізниці”, а і всі інші російські компанії.

<https://www.rbc.ua/rus/news/it-gigant-sap-vidklyuchit-rosiyski-zalznitsi-1693920678.html>

Донька Путіна продовжує публікуватися в наукових журналах США і Швейцарії, - ЗМІ

Наукові роботи старшої доньки російського диктатора Марії Воронцової продовжують публікувати в журналах США та Швейцарії. Це відбувається попри триваючу війну РФ проти України. “Вона пише статті з ендокринології та медицини в американських і швейцарських видавництвах: The Endocrine Society і MDPI Publishing. У 2022 і 2023 році вийшли чотири тексти Воронцової”, - йдеться в матеріалі. Зазначається, що три з них вийшли після початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну. Воронцова випускає статті не одна, а у співавторстві з колегами з Московського державного університету, зокрема з факультету фундаментальної медицини, де з 2022 року обіймає посаду заступника декана.

На сторінці [НАЗК зазначено](#), що проти Марії Воронцової ввели санкції ЄС, Британія, США, Канада, Швейцарія, Австралія, Японія, Нова Зеландія та Україна.

Зазначається, що санкції не забороняють публікуватися в наукових журналах країн Заходу, деякі з них навіть оплачують таку роботу, проте здебільшого саме автори робіт платять за можливість опублікуватися в журналах.

“Можемо пояснити” пояснило, що статтю мають цензурувати перед публікацією. Видавництво MDPI Publishing існує з середини 1990-х і це журнали з відкритим доступом. А ось The Endocrine Society вважається досить хорошою організацією в наукових колах.

Публікації дочки Путіна в цих наукових журналах можуть позначитися на репутації видавництва.

<https://www.rbc.ua/rus/news/donka-putina-prodovzhue-publikuvatisya-naukovih-1693919114.html>

У парламенті Фінляндії заборонили продавати продукцію Pepsi через її діяльність у Росії

Раніше депутат Туомас Кеттунен зажадав, щоб у будівлі парламенту перестали продавати продукцію американської компанії через її діяльність у Росії.

PepsiCo виробляє прохолоджувальні напої, соки, чипси, закуски, молочні продукти та інші продукти харчування під основними марками Chester's, Chipsy, Lay's, Mirinda, Pasta Roni, Pepsi, Propel, Sandora, 7up, Simba, Snack a Jacks, Sonric's, Tropicana, "Агуша", "Чудо", "Слов'яночка", "Садочок", "Сандорик", "Машенька" тощо. Продукція реалізується у 200 країнах світу, річний обсяг продажів становить близько 67 млрд доларів. За показником чистого прибутку PepsiCo є другою за розміром компанією в галузі напоїв і харчових продуктів у світі; у США - першою.

Нещодавно Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) внесло американську [корпорацію PepsiCo до переліку](https://www.rbc.ua/rus/news/parlamenti-finlyandiyi-zaboronili-prodavati-1693917080.html) міжнародних спонсорів війни. Попри заяви про скорочення свого бізнесу, вона продовжує працювати на території Росії та сплачує податки. PepsiCo збільшила свої доходи у РФ у перший рік повномасштабного вторгнення. Так, виторг ТОВ "Пепсико Холдингс" за 2022 рік виросла до 2,59 млрд доларів, зокрема, чистий прибуток виріс на 333% до 525 млн доларів. Податків до бюджету РФ було сплачено на понад 115 млн доларів.

<https://www.rbc.ua/rus/news/parlamenti-finlyandiyi-zaboronili-prodavati-1693917080.html>

СБУ повідомила про підозру російському олігарху Михайлу Фрідману, який фінансує агресію рф в Україні

Служба безпеки задокументувала злочинну діяльність російського олігарха Михайла Фрідмана, який причетний до фінансування війни проти України.

З початку повномасштабного вторгнення рф він «влив» близько 2 млрд рублів у декілька військових заводів країни-агресора. Серед них – «Тульський патронний завод», який виробляє набої, а також «Уральський оптико-механічний завод імені Яламова», де виробляють високотехнологічне обладнання для бойових літаків та вертольотів рф. Для фінансування загарбницьких «проектів» кремля олігарх використовує активи підконтрольного йому російського фінансово-інвестиційного консорціуму «Альфа-Груп». Також він задіяв власні бізнесові ресурси для масового розповсюдження сухпайків, одягу та іншої продукції під торговим знаком «армия россии», яка постачається окупантам на передову.

Разом з цим Фрідман організував збір матеріально-технічної допомоги для потреб окупаційних угруповань рф, які воюють в Україні. Крім того, страхові компанії фігуранта взяли на себе страхування військової техніки, а також життя і здоров'я російських загарбників на фронті. Також російський олігарх забезпечив співпрацю власного телекомунікаційного підприємства з фсб, що дозволило йому

провести підконтрольний спецслужбі рф мобільний зв’язок в тимчасово окупованих регіонах України.

<https://t.me/SBUkr/9540>

Глава МВФ оцінила втрати світової економіки від війни Росії проти України та пандемії

Крісталіна Георгієва на саміті [АСЕАН](#) заявила: "Трильйони доларів світового виробництва було втрачено порівняно з глобальними тенденціями, які існували до пандемії", - сказала він. За її словами, цей економічний "шрам" великий і нерівномірно розподілений країнами.

З найбільших економік лише США повністю відновились. Єврозона, як і раніше, відстає від тренду приблизно на 2%, тоді як Китай та інші країни, що розвиваються, і країни з ринком, що формується, відстають від тренду приблизно на 5%, причому країни з низькими доходами страждають ще сильніше. "Після сильного, більш ніж 6%-ного зростання у 2021 році, відновлення значно сповільнилося, багато в чому через шок від війни Росії в Україні. Ми прогнозуємо, що ці слабкі показники збережуться, при цьому глобальне зростання складе близько 3% у середньостроковій перспективі ", - сказала Георгієва.

При цьому вона зазначила, що це найнижчий рівень зростання за останні десятиліття в умовах інфляції, коли очікується, що процентні ставки будуть вищими протягом тривалого часу, а також у контексті зростання ризиків фрагментації.

Нагадаємо, у липні Міжнародний валютний фонд покращив прогноз зростання світової економіки у 2023 році з 2,8% до 3,0%, прогноз по 2024 році залишився тим самим - 3,0%. [МВФ прогнозує зростання](#) економіки України у 2023 році на 1-3% після падіння на 29% у 2022 році через війну.

<https://www.rbc.ua/rus/news/glava-mvf-otsinila-vtrati-svitovoyi-ekonomiki-1693899815.html>

Бербок закликала реформувати Римський статут

Римський статут потребує реформування, оскільки в міжнародному праві зараз залишаються "лазівки", які унеможливають притягнення лідерів РФ до відповідальності за агресію та порушення миру перед Міжнародним кримінальним судом (МКС).

Німецький чиновник під час виступу на нараді керівників дипломатичних відомств у Берліні висловився за глибоке реформування глобальних міжнародних організацій, що стало очевидним після початку широкомасштабного вторгнення РФ в Україну.

"Я вважаю, що ми знаходимося у вирішальному моменті, коли можна досягти того, що раніше було неможливо - реформувати Римський статут, щоб злочин агресії міг переслідуватися Міжнародним кримінальним судом", - наголосила вона.

Бербок також зазначила, що злочин агресії не повинен залишитися безкарним.
<https://www.rbc.ua/rus/news/berbok-zaklikala-reformuvati-rimskiy-statut-1693880322.html>

4 вересня 2023 року

✚ Проект Закону про приєднання України до Розширеної часткової угоди про Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України

У ВРУ за номером 0225 від 04.09.2023 зареєстровано Проект Закону України «Про приєднання України до Розширеної часткової угоди про Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України»

Проект Закону України «Про приєднання України до Розширеної часткової угоди про Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України» розроблено з метою виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для приєднання України до Розширеної часткової угоди про Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України (далі – Реєстр), прийнятою Резолюцією СМ/Res(2023)3 Комітету Міністрів Ради Європи 12 травня 2023 року на 1466-му засіданні заступників Міністрів.

Проект Закону складається з постановляючої частини, якою пропонується приєднатися до Розширеної часткової угоди про Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, прийнятої Резолюцією СМ/Res(2023)3 Комітету Міністрів Ради Європи 12 травня 2023 року на 1466-му засіданні заступників Міністрів (додається), яка набирає чинності для України з дати отримання Генеральним секретарем Ради Європи повідомлення про приєднання, як це передбачено пунктом 4.1 статті 4 Статуту. Невід’ємною частиною проекту Закону є Резолюція СМ/Res(2023)3, прийнята Комітетом Міністрів Ради Європи 12 травня 2023 року. Додатком до Резолюції є Статут Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, який визначає мандат і функції Реєстру, правовий статус та місцезнаходження Реєстру, порядок участі у ньому, повноваження Конференції Учасників, Ради, Виконавчого директора та Секретаріату, принципи та основи діяльності Реєстру (незалежність, фінансування, конфіденційність), порядок внесення змін до Реєстру, передачі, правонаступництва та припинення Реєстру, вихід та виключення з Реєстру. Відповідно до статті 1 Статуту Реєстр слугує для документального обліку доказів та інформації що стосуються заяв про відшкодування збитків, втрат чи шкоди, завданих 24 лютого 2022 року або пізніше на території України в межах її міжнародно-визнаних кордонів, включаючи її територіальні води, всім зацікавленим фізичним і юридичним особам, а також державі Україна, включаючи її регіональні та місцеві органи влади, державні чи підконтрольні установи, міжнародно-протиправними

діями Російської Федерації в Україні або проти України. Реєстр створюється як платформа для міжурядового співробітництва, яка діє в інституційних межах Ради Європи. Згідно зі статтею 2 Статуту Реєстр приймає та обробляє інформацію, що стосується заяв про відшкодування збитків та доказів; категоризує, класифікує та систематизує такі заяви, оцінює та визначає прийнятність заяв для включення до Реєстру та реєструє прийнятні заяви з метою їх майбутнього розгляду та винесення рішення. Реєстр не має жодних юрисдикційних функцій щодо винесення рішень стосовно таких заяв, включаючи визначення відповідальності та присудження будь-яких виплат чи компенсацій. Робота Реєстру, включаючи його цифрову платформу з усіма даними про претензії та докази, зафіксовані в ньому, має стати першою складовою майбутнього міжнародного компенсаційного механізму, який буде створено окремим міжнародним інструментом у співпраці з Україною.

<https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/42684>

PARIMATCH ВИРІШИВ ПОЗИВАТИСЯ ПРОТИ ЗЕЛЕНСЬКОГО ЧЕРЕЗ САНКЦІЇ ЧЕРЕЗ ЗВ'ЯЗОК З РОСІЄЮ ТА БІЛОРУССІЮ

Компанія PariMatch подала до суду на президента Володимира Зеленського з вимогою скасувати санкції, запроваджені через її зв'язки з Росією та Білоруссю.

Позов подано від імені кіпрської Weplay Media Holding Limited, на яку зареєстровано торговий знак "Покерматч".

PariMatch вимагає скасувати санкції, введені через зв'язки компанії з агресором тим, що після початку війни "припинив співпрацю з російськими резидентами та вживає всіх можливих заходів для припинення використання його продуктів на території Росії".

<https://www.rbc.ua/rus/news/parimatch-virishiv-pozivatisya-proti-zelenskogo-1693842641.html>

Захід вимагатиме від ОАЕ припинити незаконну торгівлю з Росією, - WSJ

Чиновники США, Великобританії та Євросоюзу планують цього тижня спільно чинити тиск на Об'єднані Арабські Емірати, щоб вони припинили постачання товарів до Росії, які могли б допомогти Москві у її війні проти України.

За даними видання, чиновники з Вашингтона та європейських столиць з сьогоднішнього дня перебувають в ОАЕ у рамках колективного глобального прагнення не допустити попадання до рук Росії комп'ютерних чіпів, електронних компонентів та інших так званих продуктів подвійного призначення, які мають як цивільне, так і військове застосування.

Після вторгнення в Україну рік тому країни ЄС та "Великої сімки" ввели кілька раундів санкцій, щоб послабити російську військову машину та підірвати її економіку. Однак, аналіз даних з торгівлі показує, що [передові мікросхеми](#),

вироблені в ЄС та інших союзних країнах, поставляються до Росії через треті країни, такі як Туреччина, Об'єднані Арабські Емірати та Казахстан.

Як повідомляло РБК-Україна, якщо на початку повномасштабного вторгнення був спад обсягу продажів усіх [електронних компонентів](#) до Росії, вже до літа 2023 експорт виріс і тепер коливається на рівні довоєнних показників. Безумовно, деяка електроніка стала дорожчою, а кожна "ланка" ланцюга від виробника до Росії вимагає "маржу". Але кількість постачання компонентів не зменшується.

<https://www.rbc.ua/rus/news/zahid-vimagatime-vid-oae-pripiniti-nezakonnu-1693831972.html>

Один із найбільших банків США згорне мережу своїх банкоматів у Росії

Російська "дочка" одного з найбільших банків США Citigroup Inc згорне діяльність своїх банкоматів у Росії. Про це повідомляє [РБК-Україна](#) з посиланням на заяву російської філії [банку](#). "Шановні клієнти, інформуємо вас про початок процесу припинення обслуговування в банкоматах АТ КБ Сітібанк. Усі банкомати будуть демонтовані до кінця 2023 року", - йдеться в повідомленні.

Банк рекомендує своїм клієнтам здійснювати більшість операцій у мобільному банку Citibank. Citigroup Inc наприкінці минулого літа заявила про закриття підрозділу в РФ. Пізніше російський банк "Уралсиб" викупив портфель споживчих кредитів російської дочки Citibank. Citigroup тоді заявила, що ця угода стала частиною плану Citi зі скорочення операцій і присутності в Росії.

<https://www.rbc.ua/rus/news/odin-iz-naybilshih-bankiv-ssha-zgorne-merezhu-1693830591.html>

«Не маємо достатніх наявних доказів» – голова комісії ООН про визнання геноциду в Україні

Міжнародна комісія ООН з розслідування порушень в Україні наразі не дійшла висновку, що в країні відбувається геноцид. «На даному етапі ми все ще не дійшли висновку, що (в Україні – ред.) відбувається геноцид», – так на запитання журналістки Радіо Свобода відповів голова Незалежної міжнародної комісії ООН з розслідування порушень в Україні Ерік Мьосе.

За словами Еріка Мьосе, комісія не має достатніх наявних доказів, які б відповідали юридичній кваліфікації Конвенції про геноцид.

«Ми чудово усвідомлюємо занепокоєння та закиди щодо цього злочину. Тому ми досліджуємо це крок за кроком. На даний момент ми не маємо достатніх наявних доказів, які б відповідали юридичній кваліфікації, передбаченій Конвенцією про геноцид. Ви пам'ятаєте, що це питання умислу, умислу злочинців. Має бути «потреба» знищити певну групу. І таке знищення, відповідно до Конвенції, має бути фізичним чи біологічним. Це ті жорсткі умови (для визнання геноциду – ред.), які

підтверджені судовою практикою», – зазначив голова Незалежної міжнародної комісії ООН з розслідування порушень в Україні Ерік Мьосе.

Однак він каже, що розслідування в Україні продовжуватимуть. За його словами, раніше комісія вже зазначала, що «в російських ЗМІ були певні заяви, які, можливо, могли мати стосунок до питання про підбурювання до геноциду».

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-oon-henotsyd-v-ukrayini-vyznannya/32577672.html>

Росія "краде" у Заходу технології та деталі для зброї. Що може зупинити "схеми" імпорту

Росія через всілякі торгові схеми за участю третіх країн буквально краде західні технології, необхідні для виробництва зброї. І це при тому, що з початку повномасштабного вторгнення в Україну влада РФ не припиняє заявляти, що воює з колективним Заходом, а не українським народом. Тим часом у ракетах, снарядах та бомбах, якими російські війська обстрілюють мирні міста, регулярно знаходять західні комплектуючі. В Україні ретельно фіксують кожну мікросхему та чіп іноземного походження. Список знайдених запчастин, які виробляють європейські та американські компанії, показують міжнародним партнерам, вимагаючи від них змінити цю ситуацію.

Фура сполученням "Нідерланди – Казахстан" в'їхала на територію Росії. Митний контроль проходив довго, прикордонники кілька годин перевіряли документи на ввезення техніки – особливо ретельно оглядали коробки з китайськими дронами, які закупила казахстанська компанія в Барендрехті. Ще за 15 годин водій під'їхав до Саратова. За сто кілометрів до кордону з Казахстаном вантажівку зупинили. Китайські дрони до кінцевого пункту так і не доїхали.

Це приблизна схема, яка часто використовується. У ній замість країни Північної Європи може бути держава Середньої Азії, замість дронів – американські мікрочіпи чи транзистори. Все те, що в Росії неможливо "імпортозамістити", тобто скопіювати чужу технологію та назвати своїм ім'ям.

Незважаючи на постійну критику, висміювання та погрози колективному Заходу, "англосаксам" і окремо американцям, Росія так і не змогла зробити власну електроніку, яка потрібна їм для ракет, БПЛА, танків, артилерії. Фактично для всього, чим сьогодні воює російська армія. Єдиний вид зброї РФ, в якій немає імпортової електроніки, – автомат АК-47, про що говорить голова Центру трофейного та перспективного озброєння Олександр Заруба.

"Якщо десь є якась електроніка, у ній завжди є іноземні комплектуючі. Тому що речі суто російського походження - це досить незначний список. Ми знаходимо високопродуктивні чіпи, програмні логічні інтегральні схеми. Без них нікуди, в жодному дроні, в тому числі в їх ударних "Ланцетах", ніде немає такого, щоб не було іноземних комплектуючих", – каже він.

<https://www.rbc.ua/rus/news/rosiya-krade-zahodu-tehnologiyi-ta-detali-1693766129.html>

Росії пророкували обвал видобутку нафти на 30%, а ВВП – на 15%. Але цього не сталося. Що не так?

Західні санкції виявилися занадто "компромісними". Від частини обмежень просто відмовилися, десь не дотиснули і залишили купу лазівок, а десь агресору дали час на адаптацію, відтермінувавши запровадження санкцій на рік чи навіть два.

Як підсумок, замість розплати за військову агресію у 2022 році Росія отримувала надприбутки. Зараз [державо-спонсор тероризму](#) продовжує заробляти не менше, ніж до 24 лютого 2022 року. Головна мета санкцій – змусити Росію припинити війну. Війна – це великі гроші, а гроші надходять з торгівлі. Якщо удари по торгівлі не стануть руйнівними для Кремля, то вся теперішня санкційна політика потребуватиме глибоких змін.

Російський експорт у 2022 році не зменшився, а зріс на 20%. Річ у тому, що Росія для початку великої війни обрала найкращий для себе час – пік світової інфляції. Це період, коли світова промисловість відновлювалася після коронавірусу, а ключові ставки центральних банків були низькими. Усім була потрібна сировина і всі мали на неї гроші, тож ціни на біржах зростали.

Якщо порівнювати липень 2023 року та липень 2021 року, то постачання електричних машин та компонентів зменшилося на 27%, обчислювальних машин – на 13%, інструментів та апаратів – на 46%, транспортного обладнання – на 70%.

Імовірно, якість цих товарів теж постраждала, адже Росії довелося покривати втрачений імпорт постачанням [китайської продукції](#). Проте скільки серед неї китайської, а скільки ввезеної із західних країн – визначити неможливо. При цьому Росія не втратила можливість виробляти технологічне озброєння, хоча тепер компоненти йдуть довше й обходяться дорожче.

Зміна ринків змушує Росію робити великі знижки на свої товари, але це тимчасово. Якщо на початку вторгнення в Україну знижка на російську нафту марки Urals становила 30 дол за бар, то зараз – 16 дол. Усе йде до того, що російські товари поступово закріпляться в Азії і коштуватимуть дорожче.

Вихід західних компаній з ринку теж не став вироком для Росії. По-перше, це зробили [не всі компанії](#). Частина з них нарощує імпорт і насичує спорожнілий ринок. По-друге, РФ змогла налагодити імпорт частини важливих товарів через треті країни. Бізнес-середовище в Росії виявилось достатньо розвинутим, щоб опанувати паралельний імпорт, коли товар ввозиться через треті країни. Маючи склади в Казахстані та налагоджену логістику, можна ввозити в Росію і дозволені, і заборонені товари. Зараз це явище стало масовим. Багато російських логістичних компаній надають цю послугу "під ключ". Це дорожче, ніж ввозити товари напряму,

але ці схеми утримують російську промисловість на плаву. РФ може імпортувати автомобільні запчастини, верстати, спеціалізовану хімію, електроніку.

"Профіцит торгівлі – основна сила, завдяки якій РФ може підтримувати макрофінансову стабільність та продовжувати агресію. Не податки, а саме позитивний торговельний баланс. Падіння податкових надходжень призведе лише до збільшення внутрішніх запозичень чи прихованої монетизації дефіциту, але не вплине на спроможність будувати тіньові імпортні схеми та вести війну.

Поки Росія підтримує профіцит торгівлі, їй буде байдуже на заморожування власних активів на Заході. Поки агресор зароблятиме на міжнародній торгівлі, цей крок залишатиметься радше символічним. Тільки жорсткий удар по валютних надходженнях може реально зашкодити агресору", – зазначив колишній член ради НБУ Віктор Козюк.

Залишається потенціал і для посилення технологічного ембарго. Для цього треба збільшити дипломатичний й санкційний тиск на посередників та посилити контроль за компонентами аж до кінцевого споживача. Якщо західні союзники хочуть від України "другого дихання" в боротьбі з агресором, то мають змінити ставлення до цієї війни: виконати роботу над помилками та зробити концептуально нові, більш рішучі санкційні кроки проти Кремля.

<https://www.epravda.com.ua/publications/2023/09/4/703866/>

<https://www.pravda.com.ua/eng/articles/2023/09/4/7418310/>

3 вересня 2023 року

Chinese lenders extend billions of dollars to Russian banks after western sanctions

Китайські кредитори надають мільярди доларів російським банкам після санкцій Заходу

Китайські кредитори втрутилися, щоб надати мільярди доларів російським банкам, оскільки західні установи припинили свої операції в країні протягом першого року вторгнення Москви в Україну. Дії чотирьох найбільших банків Китаю є частиною зусиль Пекіна просувати юань як альтернативу долару світової валюти.

Згідно з останніми офіційними даними, проаналізованими для Financial Times Київською школою економіки, вплив Китаю на банківський сектор Росії зріс у чотири рази за 14 місяців до кінця березня цього року. Кредитори зайняли місце західних банків, які зазнали гострого тиску з боку регуляторів і політиків у їхніх країнах, щоб вийти з Росії, тоді як міжнародні санкції значно ускладнили ведення бізнесу. Індустріально-комерційний банк Китаю, Банк Китаю, Китайський будівельний банк і Сільськогосподарський банк Китаю збільшили свої сумарні ризики в Росії з 2,2 мільярда доларів до 9,7 мільярда доларів за 14 місяців до березня, згідно з даними російського центрального банку, ICBC і Bank Китаю, на який

припадає 8,8 млрд доларів активів між ними. За той самий період австрійський Raiffeisen Bank — іноземний банк із найбільшим впливом на Росію — збільшив свої активи в країні більш ніж на 40 відсотків, з 20,5 мільярдів доларів до 29,2 мільярдів доларів. Raiffeisen заявив, що шукає шляхи виходу з країни, і з березня скоротив свої активи до 25,5 мільярдів доларів. Рекомендовано Лех Китайський бізнес і фінанси Китайські банки: юань для Росії підвищує ризик вторинних санкцій Преміум вміст Ці кроки китайських банків є частиною переходу Росії на прийняття юаня замість долара США чи євро як резервної валюти.

«Позики китайських банків російським банкам і кредитним установам, які здебільшого є випадком заміни доларів і євро юанем, свідчать про те, що санкції роблять свою справу», — сказав заступник директора з розвитку компанії Андрій Онопрієнко. Київська школа економіки, яка збрала дані. Зростання курсу юаня підкреслює економічний поворот Росії до Китаю, оскільки торгівля між двома країнами досягла рекордних 185 мільярдів доларів у 2022 році. До минулорічного вторгнення більше 60 відсотків платежів Росії за її експорт здійснювалися в тому, що влада країни зараз називає «токсичними валютами», такими як долар і євро, причому на юань припадає менше 1 відсотка.

Згідно з даними Центрального банку Росії, токсичні валюти з тих пір впали менше ніж до половини експортних платежів, тоді як юань становить 16 відсотків. Райффайзен є одним із небагатьох західних банків, який зберіг значну присутність у Росії після того, як кілька інших іноземних кредиторів розірвали зв'язки та продали дочірні компанії минулого року. Але реформи, запроваджені Кремлем минулого літа, значно ускладнили іноземним банкам продаж своїх російських дочірніх компаній. У п'ятницю заступник міністра фінансів Росії Олексій Моїсєєв підтвердив позицію уряду перешкоджати продажу іноземних банків. Прибуток російського бізнесу Raiffeisen зріс на 9,6 відсотка до 867 мільйонів євро за перші шість місяців цього року, причому австрійський кредитор підвищив зарплату своїм співробітникам у Росії на 200 мільйонів євро.

Європейський центральний банк посилює тиск на кредиторів, яких він контролює, включаючи Raiffeisen, щоб вони вийшли з Росії. Raiffeisen заявив, що намагається знайти способи продати або виділити свій російський бізнес, дотримуючись при цьому місцевих і міжнародних законів і правил. «Ми беремо на себе зобов'язання щодо подальшого скорочення ділової активності в Росії, у той час як ми продовжуємо просувати такі потенційні транзакції», — додав банк. Загалом частка російських банківських активів, якими володіють іноземні кредитори, зменшилася з 6,2 відсотка до 4,9 відсотка за 14 місяців до березня.

<https://www.ft.com/content/96349a26-d868-4bd1-948f-b17f87cc5c72>

✚ How U.S. prosecutors seize sanctioned Russian assets

Як прокуратура США арештовує підсанкційні російські активи

З початку війни США конфіскували незаконні активи на суму понад 1 мільярд доларів. Але як американський уряд конфіскує особисте майно в інших країнах?

«Ми зупиняли польоти літаків у Швейцарії та на Близькому Сході. Ми заарештовували контрабандистів в Італії, Німеччині, Латвії. Ми пред’явили звинувачення тим, хто відмивав гроші у Великій Британії. Таким чином, ми показали, що немає місця приховати», - [сказала 60 Minutes](#) заступник генерального прокурора США Ліза Монако. Офіс Монако керує [робочою групою KleptoCapture](#), підрозділом, створеним у березні 2022 року для застосування санкцій проти російських олігархів і пошуку їхніх прихованих активів по всьому світу. У Монако заявили, що ці зусилля базуються на тісній співпраці з іноземними партнерами.

За словами Майри Мартіні, аналітика Transparency International, некомерційної організації, яка відстежує відмивання грошей у всьому світі, відносно легко знайти основні активи, такі як розкішні яхти, літаки та нерухомість, дуже важко з’ясувати, хто ними володіє.

Крім того, ці висококласні клієнти рідко купують предмети розкоші на своє ім’я. Натомість, купуючи, наприклад, яхту, ультрабагаті часто використовують заплутану мережу підставних компаній. Компанія, зазначена в документі про закупівлю, зазвичай належить окремій компанії в іншій країні. Ці дві компанії, у свою чергу, можуть належати іншій компанії в третій країні. Ці посередницькі корпорації рідко вказують ім’я справжнього власника.

Серед предметів надрозкошу, які Міністерство юстиції США збиралося конфіскувати з початку війни, — реактивний [літак Gulfstream вартістю 60 мільйонів доларів і літак Boeing вартістю 350 мільйонів доларів](#). Згідно з судовими документами, пара була зареєстрована в мережі з п’яти підставних компаній і анонімного трасту, усі з яких пов’язані з російським мільярдером Романом Абрамовичем. Сам Абрамович не потрапив під санкції в США. Але інші закони США уможливають подібні конфіскації, включаючи Закон про реформу експортного контролю.

Минулого року у відповідь на вторгнення Росії в Україну Бюро промисловості та безпеки Міністерства торгівлі США [запровадило санкції проти Росії](#), які передбачають заборону на експорт або передачу певних американських технологій або товарів американського виробництва. Санкції забороняють транспортувати ці товари до Росії. Під санкції потрапили літаки американського виробництва та їх частини. Відповідно до судових документів, після російського вторгнення в Україну літак Абрамовича залетів до Росії [з порушенням цих законів про експортний контроль](#). Підрозділ KleptoCapture Міністерства юстиції шукає не лише кремлівських компаньйонів, які приховують активи. Також шукає тих, хто

допомагає цим олігархам ухилятися від санкцій. Монако каже, що робота її підрозділу є попередженням.

<https://www.cbsnews.com/news/russian-asset-seizure-60-minutes-2023-09-03/>

1 вересня 2023 року

KRP: Гельсінська компанія підозрюється в порушенні антиросійських санкцій

Центральна кримінальна поліція KRP спільно з іншими відомствами провела розслідування щодо закупівельних та логістичних операторів у Фінляндії, підозрюваних у причетності до експорту високих технологій через Фінляндію до Росії. Слідство було розпочато у 2019 році після того, як щодо зареєстрованої в Гельсінкі компанії з'явилися підозри у незаконній діяльності. За даними слідства, через компанію до Росії експортувалися різні товари, зокрема електроніка.

Компанія підозрюється у порушенні санкційного законодавства ЄС. Передбачувані злочини в основному належать до періоду 2016-2020 років. Як підозрювані у справі проходять менше п'яти осіб.

Згідно з матеріалами слідства, за діяльністю фірми стоїть людина, ім'я якої внесено владою США до списку санкцій за підозрою в постачанні технологій російським збройним силам або пов'язаним з ними структурам. Ця людина, однак, не відіграє жодної офіційної ролі і не володіє акціями компанії Гельсінкі.

<https://yle.fi/a/74-20048113>

Ти не ти, коли продовжуєш працювати в рф: НАЗК внесло PepsiCo та Mars до переліку міжнародних спонсорів війни

Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) внесло дві провідні харчові корпорації PepsiCo та Mars до переліку міжнародних спонсорів війни. Попри заяви про скорочення свого бізнесу, припинення рекламної діяльності та виробництва своєї продукції, вони продовжують працювати в рф, сплачуючи значні податки до її бюджету, тим самим підтримують економіку країни-агресорки.

Перша компанія, PepsiCo, виробляє прохолоджувальні напої, соки, чипси, закуски, молочні продукти та інші продукти харчування під основними марками Chester's, Chipsy, Lay's, Mirinda, Pasta Roni, Pepsi, Propel, Sandora, 7up, Simba, Snack a Jacks, Sonric's, Tropicana, «Агуша», «Чудо», «Слов'яночка», «Садочок», «Сандорик», «Машенька» тощо. Компанія працює в росії з 1974 року, має 19 заводів, близько 20 тис. співробітників та 40 тис. сільськогосподарських працівників. За показником чистого прибутку PepsiCo є четвертою за розміром компанією в галузі напоїв і харчових продуктів у рф.

PepsiCo збільшила свої доходи в рф у перший рік повномасштабного вторгнення. Так, виторг ТОВ «ПЕПСИКО ХОЛДІНГС» за 2022 рік виросла до \$

2,59 млрд (або 176,5 млрд руб.) зокрема, чистий прибуток виріс на 333% до \$ 525 млн, порівняно з 2021 роком. Податків до бюджету рф було сплачено на понад \$115 млн (або 8,29 млрд руб.). На відсутність щирих намірів покидати російський ринок вказує також те, що на кар’єрній сторінці компанії перелічено понад 580 відкритих вакансій в рф. Створюючи робочі місця іноземні компанії звільняють кремль від тягара виплат по безробіттю та пов’язаних із цим соціальних проблем.

Друга компанія, Mars, також виробляє харчові продукти, відома шоколадними батончиками, але виробляє й корми для домашніх тварин, жувальні гумки, напої, їжу швидкого приготування, консервовані соуси. Основні торгові марки – Mars, Snickers, Milky Way, Twix, Bounty, M&M’s, Whiskas, Pedigree, Uncle Ben’s. Також корпорації належить серія торгових марок Wrigley.

Mars працює в росії понад 30 років, інвестувала в економіку країни-агресора \$2,5 млрд, створила понад 6 тис. робочих місць та має на території росії 10 фабрик.

Компанія обіцяла скоротити бізнес на території рф після початку повномасштабної агресії. “Будь-який прибуток від російського бізнесу буде використаний на гуманітарні цілі. Компанія не буде імпортувати та експортувати продукцію”, – йшлося в офіційній заяві компанії.

Проте, фабрики продовжують працювати в росії зі збільшенням доходів у 2022 році порівняно з 2021 роком. Виторг ТОВ «Марс» за 2022 рік виросла до \$2,45 млрд (або 176,5 млрд руб.), чистий прибуток виріс на 59% до \$377 млн (або 27,2 млрд руб.), податків сплачено до бюджету рф на понад \$93 млн (або 6,76 млрд руб.).

На сайті з пошуку персоналу російська філія компанії ТОВ «Марс», як і PepsiCo, публікує оголошення про набір нового персоналу (понад 100 актуальних вакансій).

<https://nazk.gov.ua/uk/novyny/ty-ne-ty-koly-prodovzhuyesh-pratsyuvaty-v-rf-nazk-vneslo-pepsico-ta-mars-do-pereliku-mizhnarodnyh-sponsoriv-vijny/>

Попередні моніторинги:

- ✚ **Моніторинг №20 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9620-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%dl%97-konfiskaczi%dl%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%dl%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №19 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9619-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%dl%97-konfiskaczi%dl%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%dl%97ni/>

✚ Моніторинг №18 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9618-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ Моніторинг №17 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9617-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ Моніторинг №16 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9616-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ Моніторинг №15 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9615-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni-2/>

✚ Моніторинг №14 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9614-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ Моніторинг №13 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9613-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ Моніторинг №12 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9612-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ Моніторинг №11 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9611-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №10 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9610-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №9 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%969-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №8 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%968-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №7 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%967-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №6 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/komanda-ants-prodovzhu%d1%94-retelno-vidslidkovuvati-mozhливosti-konfiskaczi%d1%97-rosijskih-aktiviv-yak-v-ukra%d1%97ni-tak-i-za-%d1%97%d1%97-mezhami/>

- ✚ **Моніторинг №5 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%965-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №4 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%964-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

- ✚ **Моніторинг №3 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%963publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

✚ **Моніторинг №2 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%962-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

✚ **Моніторинг №1 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%961-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

**Лідія Лісовська
Ярослав Сидорович**